

†Bonifacius archiepiscopus evangelizans genti Fresonum †III, 17. verbum Dei martyrio coronatur anno 755.^a incarnationis Domini^{b, c.} Post quem Lullus^d episcopus annos 32.

†Pippinus in^e Italiam ingreditur iustitiam sancti Petri †III, 18. ad perquirendam^f, Heistulfum^g sibi^h in bello occurrentemⁱ superat. Heistulfus^k fuga lapsus Papiæ includitur. Datis obsequiis 40 sacramento constrictus res sancti Petri restitui^l. †Stephanus papa Romam revertitur. Carlomannus monachus †III, 19. in Franciam fratrem visitare veniens Viennæ^m moritur. †Pippinus in Italiam proficiscitⁿ, Heistulfum Papiæ^o †III, 20. inclusum obsedit et, ut *res sancti Petri redderet^p, sacramento *f. 58^r. constringit, Ravennam cum Pentapoli^q sancto Petro tradidit. †Heistulfus in venatione equo lapsus regnum cum vita †III, 21. perdidit. †Pippinus Saxones bello^r superat; equos trecentos †III, 22. reddere in tributum promittunt^s.

†Pippinus Weiferium^t ducem in Aquitania ecclesiarum †III, 23. iustitias facere rennuentem coegit^u promittere emendationem et restitutionem quicquid iniuste abstulerat^v. †Weiferus^w sacramenta^x mentitus vastando †III, 24. et^y depopulando usque^z Cavillonem^a pervenit. Pippinus cum Carlo filio exercitum ex adverso movet^b, castella et civitates^c pugnando capit. Burbonem, Cantela, Clarmontem aliaque quam plurimae eius dominatui se subiciunt. Deinde Bituricam^d expugnat. †Tassilo de exercitu regis se subducens †III, 25. Baioariam^e petiit^f. Facta est hiemps valida anno^g 764^h. †Hruot- †III, 26. gangusⁱ Mettensis urbis^k archiepiscopus^l postulavit a Paulo

a) 'anno domini 755.' 5. 7. b) 'i. d.' fehlt 1. c) 'qui sedit in episcopatu annos 13' fügen bei 1. 2. 3. 4. 5. 7 (2 'annis'). d) 'Lulus' 1. e) 'P. rex Italiam ingreditur' 5. 7. f) 'perquirendum' 1. 2. 3. 4. 5. 7. g) 'Haist.' 5. 7 immer. h) Fehlt 3. i) 'occurrente' 2. 3. 6; 'occurrante' 4. k) 'Qui Haistulfus' 5. 7. l) 'restitui' corr. 'restituere' 2 jüngere Hand. m) 'Vienna' 7; 'Viennæ' 4 m. s. aus? n) 'proficiscit' mit dahinter radiertem 'ur' 3; 'proficiscitur' 4 m. s.; 'proficissit' 5. 7. o) 'Papae' 3. p) So auch 4 m. s. aus? q) 'Pentapolim' 1. 3. 5. 7; 'Pentapolim' corr. 'Pentapoli' 2; 'Pentapoli' mit Rasur 4. r) 'cum bello' 7. s) 1 hinter 'promittunt': 'et restitutionem quicquid iniuste abstulerunt'. t) 'Weipherium' 2; 'Waifarium' (?) 4 m. s.; 'Waifarium' 5. 7. u) 'cogit' 4. v) 'et — abstulerat' fehlt 1, s. oben N. s. w) 'Weiferus' aus 'Weiferius' 3; 'Waifarius' 5. 7. x) 'sacramento' 5. 7. y) So 4 m. s. aus 'usque'. z) So 4 m. s. aus 'et'. a) 'Cavillanem' 5. 7. b) 'P. ex adv. c. C. f. exerc. movet' 7. c) 'citates' 3. d) 'Beturicam' 1. 2. 3. 4. 5. 7. e) Baioarium' 3. 7. f) 'petit' 1. g) Fehlt 4; 'anno domini' 5. 7. h) 2 m. s. fügt bei: 'a XVIII. kal. ian. usque ad XVII. kal. april.'. i) 'Hruotgandus' 4. 6; 'Frutgangus' 7. k) 'urbis' fehlt 7. l) 'episcopus' 6.